

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus „Fejérmegyei Napló“, a vobis institutum ad catholicorum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általános katolikusok törekvéseinek előmozdító ára „Fejérmegyei Napló“ czim alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófhhoz, 1895. márc. 6-án.

Előfizetési árak:
Egészévre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr.
Egyes szám ára 5 kr.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség: Jókai-utca 10.
Előfizetési hivatal: Szammer Imre könyvnyomdája.

A tékozló fiu.

Az osztrákot már kielégítettük felémelt kvótáinkkal, s most azon gondolkodik a delegációban, hogy mire is adja ki a milliókat? Németek és csehek brudersaftot isznak örömtükben, mintha csak azért veszekedtek volna egymást tulciztálva, hogy mi fizessünk. Most aztán kibékülve nagyot nevetnek a markukba: ez sikerült.

Ezzel azonban nincs vége a dolognak. Most jön Magyarország tékozló fia a horvát és vakmerő hangon követeli tőlünk, hogyha tudunk fizetni az osztráknak többet, ugy neki is fizessünk többet; vagyis a horvát autonóm közigazgatásra, belügyre, igazságügyre, közoktatásra a direkt adókból öt megillető részt a 45 százalékot emeljük föl, mert nekünk sok pénzünk van, nekik meg kevés; legyen tehát nekik sok, nekünk meg kevés.

Hogyis vagyunk mi Horvátországgal, ezzel a dédelgetett, de annyira hálátlan fiuval?

Horvátországnak a mi kvótánkhoz arányosan kell járulni; előbb tehát tisztába kellett jönnünk az osztrákkal, mert a mi kvótánk aránya befolyásolja a közöttünk való pénzügyi egyezséget és arra visszahatással van.

A józan ész logikája már most úgy hozza magával: ha többet fizettünk Ausz-

triának kvótában, ugy többet kell követelniük Horvátországtól is; járulni ő is nagyobb arányban közös állam kiadásokhoz.

A horvát ellenben így okoskodik: ha többet tudunk fizetni Ausztriának, ugy nekik is fizessünk többet. Hiszen mi oly gazdagok vagyunk, hogy fizethetünk osztráknak, horvátoknak, adhatunk ajándékot tetszés szerint s ők nem utasítják vissza büszkén, sőt nagy szerénnyel elfogadják, s ha nem adjuk azonnal, akkor követelik. Be is nyújtották már a számlát, melyen követeléseiket előadják. Még nem tisztáztunk és nem egyenlíthettük ki e számlát, mert a kvóta tárgyalások izgalmai nem engedtek időt arra, hogy átnézhessük és mérlegelhessük a számlába foglalt tételek igaz voltát. Most azonban, tul lévén a kvóta czimén elvitt milliók nehézségein, nyugodt elmével nézhetjük át a tékozló fiu számláját.

Kevés szerénységgel ugyan, de tagadhatatlan vakmerőséggel állították ki a kontót. Minden tétele haza beszél. Nem is hittük, hogy horvát fiunkban annyi ész lakik. Ámde kontójával ugy van, mint az ártatlan gyermek, ki bujósdi játszva, ha önkezeivel szeméit eltakarja, azt hiszi, hogy más se látja őt. A különbség mégis az, hogy a raffneria meg van benne ártatlanság nélkül.

Nézzük csak a beadott követeléseket.

gorázni. Nem volt olyan királynői megjelenésű, mint Lea, sem olyan ellenállhatatlan, mint Hilda. Egyszerű szavu, keresetlen mosolyu, igazi erdélyi leány volt, aki csak egy év óta kezdett Pesten aklimatizálódni.

A margitszigeti majális közönsége mind a három leányt megszólta. Nem a mamákat, mert ez már így szokás minálunk.

— A három gratia egymásba szerelmes. Kinek ígérhették meg, hogy agyon ignóvalnak minket? Fogadjunk, hogy valami titok van a leányok mögött!

A világ mindig azok után, a leányok után szór leg több megjegyzést, akik semmit sem törődnek a világgal.

A három gratia csakugyan nem táncolt. A gavallérok sorra felsültek. Végre megszűnt az ostrom s a három leány zavartalanul csevegthetett tovább az entre nons fontoskodó mamák mögött.

— Tehát kezét adtunk egymásnak leányok!

Mondta Lea és fölségesen mosolygott hozzá.

— Mához egy évre mind a hárman itt leszünk a Margitszigeten a pünkösdi majálison — az urunkkal.

Az egyik tétel azt foglalja magában, hogy több, jóformán minden eddigi közös kiadásokhoz való járulástól mentsük fel őket. A második tétel szerint több, sőt csaknem összes eddigi jövedelmeinket nekik utalványozzuk ki. E kontó paraszt logikája annyira világos, hogy ahhoz commentárt fűzni teljesen felesleges: emelni Horvátország külön jövedelmeit s apasztani a velünk együtt viselt közös terhek kiadásait.

E csodálatos logikával megokolt követeléshez még ama sunyiság is járul, hogy nem mondják meg kerek számokban követeléseiket, nem mondják meg, hogy mennyi legyen amit ezután kapnak százalékban, nem mondják meg, hogy mennyit engedjünk el nekik, hanem csak elvben követelik ezt is, azt is — egyet is, mást is, kiszámítani pedig majd akkor fogják kerek összegben, ha megadjuk nekik. Ennek természetesen az volna a legjobb orvossága, hogy egyáltalában semmit se adjunk nekik.

Lényegében ugyanis e jogtalan követelések teljesítése nem egyéb, mint teljes pénzügyi különválás, mert ha minden kiadását Horvátországnak mi fizetjük, a nekünk járó jövedelmeket pedig elengedjük, ugy igazán csak árnyéka marad meg az állami és pénzügyi közösségnek, s mi nézhetünk ama sok millió után, miket Horvátországra költöttünk, melyekkel annak fölvirágzását elősegítettük, s most, mi-

Csakugyan nagyszerű fogadás! És eredeti.

— Valóban vakmerő megállapodás . . .

De érdekes.

Nos van-e benne valami különös?

Tizenhatszázok vagyunk mind a hárman, gazdagok és szépek is. Nincs-e jogunk elhatározni és dönteni jövőinket saját akarattunk és hangulatunk szerint? olyan nagyszerű mintáink vannak, hogy a mai határozatunk még ők tapsolnak legjobban. Elvben máttól fogva menyasszonyok vagyunk. Tetszik leányok?

Trióban kacagtak, de olyan erős akkordokban, hogy akár Mascagni is kottába szedhetne volna.

Egy igen elegáns himpellér lépett hozzájuk.

— Fogadtam édes kisasszonyok, — kezdte valódi Terézvárosi vakmerőséggel és elbizakodottsággal — hogy mind háromjuktat táncba viszem. Ellenállhatatlan szoktam lenni, reménylem most is az leszek. Mit szólnak ehhez a remek tréfához? Ezer rózsába fogadtam. A virág ünnepre nagyszerű készlet. Nos? Jönnek aranyosok? Ezer rózsza nyílik nyomban a nyomukban.

A leányok egymásra néztek s a haszontalan gavallér szeme közé nevettek. A léha

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCZÁJA.

Leány álmok.

A margitszigeti majálison három szép leánykának hiába mutogatták be a pompásan megfésült s nagyszerűen kicsiszolt förendezők a legszenvedélyesebb táncosokat s a főváros leglégbább szeladonjait. Nem akartak táncolni. Hanem összeültek szépen a mamák mögé és nagy dologon törték fejcesküiket. Összeesküdtek.

Fiatall leányok közt ritka a jó barátság. De ha mégis akad, akkor az csak ritka becsű, ha nem végzetes. A három fiatal leány valóban összeillett.

Lea remek természetű nő, szöke szépség volt. A városligeti tavon senki se birta utánozni csodálatos nyolczasaiban melyeket a sima jég-tükörbe karczolt.

Hilda pompás zongora játékaival hódította meg nem egyszer a redout közönséget. Valóságos művész volt. Ragyogó technikával, izzó temperamentummal, elragadó mélységgel játszott. Majd meghaltak utána a zenebolondok s a zongora hősök. Blanka nem tudott se bolondítóan koresolyázni, se észvesztően zon-

STEININGER SÁNDOR divat-, vászon- és fehérmű tüzletében a legdivatosabb őszi és téli kelmék, kitűnően mosható francia pargetok nagy választékban, rendkívül olcsó arakért szereshetők be. Kész női és gyermek felöltők, szörme és szövet gallérok, renek választék és feltűnő olcsó arakért szintén **Steininger Sándor** Székesfejérvár, Nádor-utca 2. számú üzletében kaphatók. (Polák csipész áttellenében.) 250. —14

Mai lapunk 8 oldal.

dön visszafizethetné neveltetése költségeit, szépen itt hagyna bennünket.

Mennyire igazságtalan és vakmerő a horvátok követelése, a legvilágosabban kitűnik a minden évben közölt kimutatásokból, melyekből számadatok alapján beigazolható, hogy mily roppant összegeket fizet Magyarország évenként Horvátországra. Oly helyzetben volna tehát hazánk, s pénzügyei oly fényesek volnának, hogy képes saját kiadásainak fedezésén kívül még egy országot kitartani? — egy országot, mely mint a divathölgy ma ide, holnap oda kacsint és mindenkit inkább szeret, csak jötevőjét nem? Ezt nehéz elhinni.

Ha pedig összevetjük hazánk politikai, jogi és kultuszügyi kiadásait a horvát kormányzat e három ágának megfelelő költségvetésével, úgy az arány rendkívül kedvez Horvátországnak s azt bizonyítja, hogy a horvátok sokkal többet fordíthatnak a mondott czélokra, mint mi. Mi volt Horvátország a kiegyezés előtt? Kulturai és minden egyéb viszonyaiban elmaradt ország volt; ma haladásában nagyobb lépésekkel ment előre, mint a monarchia bármely más népe, vagy tartománya. Mind-azt Magyarországnak köszönheti, s ama pénzállozatoknak, melyeket reá fordított. Mégis ahelyett, hogy hálás volna Magyarországra, ahelyett hogy ragaszkodnék hozzá, nem csak nem szeretnek bennünket, sőt gyűlölettel vannak irántunk s csupán pénzünk kell nekik.

Itt volna már az ideje, hogy leszámoljunk a tékozló fiuval, s erélyes kezekkel figyelmeztetnénk arra, hogy a háladossággal nem csak egyesek, de egész népeknek is erénye.

— **Belvillogás a Tisza-táborban.** A kormánypart vasárnap este értekezletet tart, melyben a kvótajavaslatot tárgyalják. Tudjuk, hogy

szeladon elvesztette az egysensúlyt. Nem számított ennyi ellenállásra. Hilda rögtön feltálalta magát és bizalmasan válaszolta:

— Képzeld csak, mi pedig egymásközt arra fogadtunk, hogy maga nem tudna nekünk egy pohár oldsherryt úgy ide csempészni, hogy azt senki se vegye észre. Innen kívülről az agave mögül ügyesen átnyújthatná. Nos kinek van több haszna a fogadásból?

A tolaikod gavallér megörült a fordulatnak s inkább vesztett el egymásután két fogadást, mintsem egy mosolyt. A lányok pajkosan nevettek hozzá, mikor az ünnepelt rendezőt pinczérré varázsolták, a ki csakugyan kifogástalanul, ügyességgel csempészte be az agavék mögül a három kis poharat.

— Jól van elmehet, ezt a fogadást igye- sen csinálta.

Elküldték, mint a pinczért szokás a ki závar jelenlétével.

— Nos leányok, — mondta aztán Hilda — itt a mai szövetség pohara. Kocziunk össze és éltsük véglegényünket. Éljen az enyém. A ki fess huszárhadnagy; Apollo kívül, Jazon belül és huszonnégy esztendő körülből.

— En pedig élettem a magamét mondta Lea. Nem ismerem még ugyan, de azért megkövettem tőle, hogy remek gavallér legyen, tudjon fölségesen hajtani és párbajozni. Különben legyen kívül is belül is gentleman. Ez az én programom.

Csak a kis Blanka halgatott, nem merte az sem meginni, mert nem volt ötlete. Végre megszólalt:

— Nos, hát éljen az én véglegényem is, a

mit tesz rendszeren az a „tárgyalás”; az előadó ismerteti a javaslatot és a játékasztalokhoz visszavágyó vagy a vacsorához siető párt a javaslatot általánosságban és részleteiben elfogadja. Most is így történnék, mert a pártban névtelenül és zárt ajtók mögött mindenki elfogadja a javaslatot; csak a Ház nyílt ülésében restelkedik egyik-másik önmagát, multját és szavát megtagadni. A miniszterelnök az utóbiakra való tekintetből kész volna elejteni úgy a kabinet, mint a pártkérdés felvetését, mert bizik abban, hogy oly nagy a párt, hogy akkor is meglesz a többség, ha a volt nemzeti pártiak és kívülők még ötvenen abszontálják magukat. Ez azonban a Tisza-gárda egy részének sehogy sem tetszik; ők a nemzeti pártot kényszeríteni akarják, hogy nyíltan szavazzanak a magasabb kvóta mellett és a maguk részéről akarják a vasárnapi értekezleten a pártkérdést felvetni, a mit viszont nemcsak a kormány, de még a Tisza-gárda Pulszky-csoportja sem helyesel; olyannyira, hogy Pulszky Ágost kijelentette, hogy ő ellenezni fog minden indítványt, mely a pártkérdés felvetését czélozza. Nem tudjuk, hogy fog-e sikerülni vasárnapig ezeket az ellentéteket elsimítani, avagy ismét lesz szerencsénk, egy kis kormányparti belcsatározásban gyönyörködhetni. Beavatottak az utóbbit tartják valószínűnek.

Vörösmarty születésének 100-ik évfordulója.

A székesfejevári Vörösmarty-kör által megindított ünnepély hazánk nagy költőjének emlékére, kezd szélesebb mederben tova haladni. Önmagunk megszégényítése volna, ha mindent el nem követnénk a nagy költő 100 éves ünnepének minél fényesebb tételére. Alig adta ki a helybeli Vörösmarty-kör az ünnepélyre vonatkozó programot, a „Hazánk” nyílt levelet intéz Zichy Jenő grófhöz, melyben felszólítja, hogy álljon élére a mozgalomnak, s tegye azt

kit szeretek. Nem tudom, hogy milyen, csak szeressem.

Még mindig a vidéki poézis! Gunyolódott Lea, — de legalább nem imitáció. Tehát mind a hárman másképen vallottunk színt. Eljének völgyeink, a kiket a mamáink nélkül szerzünk.

— És most kezdet reá, lányok, hogy mához egy évre itt leszünk a májusi vigalom a Margitszigeten, — mondta Hilda, de az urunkkal együtt, akkor hatával mulatunk s pezsgőt iszunk a mai szerződés emlékére. Kocziuntottak, kezdetek, ittak, egy kicsit elkomolyodtak, aztán megint vidáman nevettek azokon, a kik még folytonosan tánczoltak. Szinte sajnálták azokat a szegény lányokat, a kik nem határozhatnak sorsuk felett önmaguk, hanem a kik sok tánczost, bókot, majálist, migraint kénytelenek mosolyogva tűrni, mert ki kell valahogy várni azt, aki véletlenül többet is kérne tőlük a jövőben, mint egy tourt vagy egy róz-át.

Pedig azoknak a szegény robotos lányoknak a kik nem csinálnak sportot leány álmaikból, talán még csak igazuk van.

II.

Junius első hetében megkezdődött a három gratia hadjárata. A leányálmok sportjának megvalósítása. Az összeesküvés beváltása.

Hilda egy szép napon elvitte Ischlbe édes anyját, Huszonnégy láda és két komorna volt velük a vonaton.

Lea bebizonyította mamájának, hogy az adriai tenger hullámai csodálatosan hatnak a vesebajra. Vele szavazott a háziorvos ur is, a ki mindig magasabb szempontokból szokta fel-

országos jellegűvé és minél fényesebbé. Mert ugymond:

„A Gondviselés, mely ezredévig megtartá e nemzetet itt, hol élni s halni kell, az évszázadok során mindig adott e házában nagy férfiakat, kik sorsát vezették ezervész és vihar között. Nagy hadvezéreket, bölcs királyokat, kiváló államférfiakat és lángoló honszerelmű leányokat, s adott édesszavú dalnokokat, kiknek dalain mindezek a hazát szeretni megtanulták. S a nemzet hálás volt a maga módja szerint a legtöbb iránt, — életben kevésbé, de holtuk után többnyire.

Csak egynek maradt adósa, a nagyok között legnagyobbak egyikének, kiben a lánglélek a polgárember egyszerűségével egyesült, — a „Szózat” dalnokának, Vörösmartynak.

S ezért fordulunk nemes Gróf, e felszólításunkkal Önhöz, ki országos mozgalom megindítására e téren a legkiválóbb. Az országos egyetlen és nyilvános terén álló Vörösmarty-szobrát, a székesfejevárit, az Ön ifjú lelkese- dése és buzgalma teremté meg, nemes Gróf; a Vörösmarty százados emlékének felújítása is Önt illeti meg.

Önt illeti meg, nemes Gróf, a kezdeményezés, hogy országos bizottságot állítson össze, mely Vörösmarty Mihály emlékében a hazafias, magyar és minden ízében tisztességes irodalomnak áldozzon.

Mert Vörösmarty Mihály költészete minden ízében magyar, hazafias és tisztességes volt. Lantja megvalósításának tekintetű volna e nagy dalnok, ha egyetlen kétértelmű szó hagyta volna el tűzajkait, s ha idegen Istenek oltárán éget el egy szemérményi tömjént is és nem a haza oltárán. Ma midőn a kozmopolita és többé nem is frivol, de trágár irodalom penészgombáit a család szentélyébe csempészi be egy elsüllyedett, erkölcstelen kor, — szolgáljon Vörösmarty nagy neve és véglegelhetileg megőrzött szent iránya jelszavul és védőpajzsul a magyar génuszt támadó irodalmi merény- letek ellen. Az ő jelében győznünk kell, ha

fogni, a pimici női betegségeket Budapesten. Blanka pedig ráette a mamát, hogy nézzék meg néhány hétre a papa aranybányáit, mert már unja a fővárosi levegőt. — Rá fog férni egy kis erdélyi balzsam.

A leányok elutazásuk előtt még egyszer találkoztak s nagyon megvoltak egymással. Határozottan kirelehetetlenül mentek beleleány álmaik megvalósításába. Hilda Ischlben nagy feltűnést csinált. A fürdő fényes termében rendezett hangversenyen az ott időző Rubinstein — a maestronak nem egészen kellemetlen szokása — homlokán csókolta, egy főherczeg karonfogva sétáltatta, s egy angol gyáros fölajánlotta millióit. De Hilda nem engedett álmából, a mancheszteri milliomot kiálhatatlannak, az ellenálhatatlan főherczegzet szükségletlennek tartotta.

Lea a Lidó partján mesés föltűnést keltett. A mióta Velenczét az Adria mossa, nem látott több gondolat az a palazzo, melyben a fölséges természetű gratia vesebajra kárhoztott édes anyjával lakott. De annyi öngyilkosságot sem követtek el Velenczében mint azon időben, mikor Lea hódító hadjáratát megkezdte. Forró olaszok, büszke spanyolok, könnyelmű francziák, számító angolok, goromba yankek és ügyetlen németek egyformán belekerültek a velencei boldogtalan szerelmesek gyászos statisztikájába s az Adria hullámsíkjába, csak az a kifogástalan gentleman nem akart még mutatkozni, a kiről a csodálatos hatalmu leány álmodott.

Blanka, a kis alamuzi Blanka a nyári Erdélyt lázította fel. Fényes nevű erdélyi mánások fejedelmű vértü gavallérok törekedtek

mozgalmunk nem lesz szalmatűz, hanem egy állandó, kitartó harc, melynek egyes csatáit nagyjaink emlékeztetének felújítása dönti el.

Ez országos bizottságba közéletünk jelesei közül hívjon meg mindenkit, ki nem irodalmi üzletember, hanem hazafiúi lelkesedéssel óhajta nagyjainkat ünnepelni. Kufárokkal ne szeplősítsük meg azok emlékeztetét, kiket csak a haza szeretete s nem az üzleti érdekek vezettek. E célból nem lehet párt- vallás- és álláskülönbőség, a hercegprímástól a legszegényebb munkásig legyen ebben a bizottságban minden tisztességes foglalkozású kör férfja képviselve.

Ezután új és bővebb programot állít össze, melynek pontjai a következők:

1. jövő 1900. december 1-én a törvényhozás egyhangú határozattal iktassa törvénybe Vörösmarty Mihálynak, a „Szózat” költőjének hervadhatlan érdemeit;

2. az ország fővárosában a nagy költőhöz méltó szobrot emeljen, az eddigi adakozások fölhasználásával, de egyeseknek további megterhelése nélkül;

3. válogatott műveinek népszerű kiadásait százezer példányban terjesztsze el, hogy minden kunyhóban ott legyenek ezek a zsoltáros könyv és biblia mellett;

4. az ország minden törvényhatósága, városa, iskolája 1900. december 1-én a költő emlékének ünnepet szenteljen;

5. a színházak országsszerte e napon Vörösmarty darabjait adják elő, — esetleg Vörösmarty-ciklusokat rendezzenek.

Hiszük, hogy a fővárosi sajtó többi organumai is magukévá teszik ez ügyet s így sikerül majd a nemzet legnagyobb költőjéhez mért nemzeti ünnep által kimutatni, hogy nem feledjük el nagyjainkat, s képesek vagyunk még lelkesedni költőinkért.

utána. Semmit se vesznek olyan gyorsan észre a mai fiatal urak, mint azt, hogy egy nagyon vagyonos és nagyon szép leány mindenképen, ha még vesztére is, férjhez akar menni. Már pedig a kis Blanka az ő vidéki egyszerű és nyílt természetével nem csinál belőle semmi titkot. Igenis férjhez akar menni még a nyáron ha lehet, de tölre mindenestre. Az aranybányák sem mosolyogtak Blankánál. Az erdélyi oda voltak. De a kis Blanka még mindig nem találta meg azt, a kit meg tudott volna szeretni, a kérők hatalmas seregéből.

Októberben azonban már mind a három leány ide haza volt. Mikor találkoztak, majdnem egyszerre kiáltották fel:

— Megvan!

III.

A leánykori benső barátság ott végződik, a hol a vőlegény kezdődik. A három gratia nem igen találkozott ezentúl olyan gyakran, mint azelőtt. De hogy leányalmuk megvalósulását egész komolyan vették, azt nem csak fogadásuk, de egymásnak adott keze írásuk is bizonyította.

Már most egyebet se tettek, mint figyelmeztették egymást a pünkösdi találkozásra. Hogy pedig a meglepetés annál teljesebb legyen, nem kérték el még mutatóban sem egymás vőlegényének arczképét.

Végre megérkezett a találkozás nagy napja. Beszámolás a leányalmokról, szótartás az ígéretről. A három regény elbeszélése.

Lea érkezett meg legelőször az édes anyjával, a ki a velenőzei fürdő után megdöbentő egészségnak örvendett. Lea, a gratia, már

Mezőgazdaságunk hanyatlása és a gazdasági körök vagy szövetkezetek.

Irta: Vörög Tamás.
(Folytatás)

IV.

Az ily üzlet előnyös volt az eladó gazdára, mert azonnal pénzhez jutott s nem volt kénytelen bevárni az őszi idő eshetőségeit s a kereskedőre is, mert reménye volt, hogy a vett gabonán összel nyereséggel adhat tul. Ezen üzletág, mely ily alakban nemcsak reális, de közgazdasági szempontból szükséges is volt, azonban idővel módosult, mivel szaporodott azok száma, kik ilyenmü üzleteket akartak kötni, de kevésnek bizonyult a termelők által előállított buzamennyiség s így, hogy mégis kielégítessék a felszaporodott vevők nyereszkeskedési vágya a termények áremelkedése nélkül, létesült az *elővételi*, — illetőleg *határ-üzlet buzában* — *buza nélkül*, mely tulajdonképpen nem egyéb árba való fogadásnál.

Ezen üzletág ténylegesítése alapján a kereskedőt, illetőleg vevőt nem korlátozta már a termelés szűk mennyisége, mert ő csak az árkülönbözetre alkudott meg s buzának, vagy vett terménynek természetbeni szállítását, átadását nem is követeli s ez az ugynevezett *papiros-buza*.

Hosszadalmas volna ezen fiktív ügyletek behatóbb fejtegetése s így csak rövid példában ismertetem.

A kereskedő vesz 6 frtjával 10.000 mm. buzát a termelőktől közvetlenül aratás után, oly kikötéssel, hogy az ugyanazon év november hó folyamán neki átadassék. Hogy azonban az esetleges veszteség ellen biztosítsa magát, elmegy a tőzsdére s ott a fenti buzamennyiségnek megfelelően elad 10.000 mm. papirosbuzát 6 frtjával, szintén november hóra.

Megkötöttvén az alku, megnyugodva vár! Miért?

Ha novemberre a buza ára 6 frtnál több, akkor ő a papirosbuzán veszti, de a valódi buzáért a különbözetet az ár emelkedése helytalan megnyeri; ha azonban az ár hanyatlott, akkor pedig a papirosbuzán nyer s a valódi buzát az esetben visszatartja, míg annak ára reá nézve kedvezőbb lesz. Reá nézve tehát az az előny, ha a kikötött határidőre az árak esnek s mert az többeknek érdeke, tehát megszületik a *mesterséges árcsökkenés*. A mint azonban a papiros-buza ügyletek kiegyenlítő van-

nem volt olyan szép mint tavál. Mosolya, üdésége, kacérsága valahol a Rieverián maradt, egy kicsit meg is fogyott, bánatos tekintete csöppet sem hasonlított az igazán boldog menyecsék kifejezéséhez. Ösztönyszerint oda jut, a hol tavál még leányálmait szötte. Nem sokára megérkezett Hilda is az édes anyjával, még szebb volt mint tavál. Hanem szintén csak egyedül. Mikor találkoztak, nagyon komolyan üdvözölték egymást. A mamák meg éppen tragikusán. Talán eszükbe jutott, hogy talán eltévesztették egy kicsit hivatásukat. Azután megérkezett Blanka, sötét ruhában és a papájával. A találkozás még komolyabb kezdett lenni. Végre Lea beszámolt. Mi is vagyok én most tulajdonképen? Az uram Belfortban van, én itt vagyok. Elszakadtunk, de még el nem váltunk. És mégis mikor utoljára találkoztunk, tudtuk, hogy sohse látjuk egymást és nem fáj szívünk. Gentleman kerestem és találtam egy csalót, a ki nem csinál titkot mesés adósságai-ból, kétségbejött kiadásai-ból, mikor észre vette, hogy szülein nem hajlandók százezreket eldobálni.

Keservesen csalódtam, de azért volt elég erőm eljönni közelek és beszámolni leánykori álmodom végzetes hiúságáról. Ne sirjon édes mama most már, nem úgy álmodom, mint tavál, még boldog is lehetek, ha megint úgy fogok kacagni, mint azelőtt. Ezt az orvosságot azonban most még nem lehet megtalálom. Nos, Hilda, most rajta a sor. Úgy látom, te se fogsz sokkal vidámabb regényt elbeszélni. Hilda a régi maradt, mosolyogva mesélt.

— Én egy fejezetet visszamaradtam. De különben az a legérdekesebb. Esküvőnk előtt

nak, megszűnik a mesterséges nyomás s az árak rövid időre emelkednek s ez a legalkalmasabb idő kereskedőnknek, hogy 10.000 mm. tényleges buzáján tulajdonjon.

Ebből látható, hogy míg a gazda verejtékes munkájá-ak drága gyümölcse csak ürügy a játékra, a tőzsde embereinek ezen ürügy is elég arra, hogy azok az eladott papirosbuza után ezeket szebeljenek.

Nem akarok itt bővebben értekezni a különféle tőzsdéi spekulációk mikéntjéről, hanem csak röviden rámutatni azon látszólagos ellenmondásra; miként lehetséges az, hogy a kereskedő, képes 6 frt árán nyereséggel tulajdoni a messze idegenben 6 frton vett és ide szállított buzára? Azért, mert ő a tulajdonképeni nyereséget már a papirosbuzán megszerezte.

Már ezen röviden, mintegy dióhéjban előadottakból is kitűnik, hogy a terménytőzsdéken lábra kapott fiktív határüzletek mezőgazdaságunkra mily órásiálag káros kihatásuak.

A nagyművi árcsökkenésnek egyik természetesen oka azonban még a tul nagy kínálat.

Ha csak némileg figyelemmel kísérjük helyi piacunkat, azt tapasztaljuk, hogy közvetlenül az aratás, illetőleg cséplés utáni határvásárokon néha ezernél több kocsi érkezik eladásra megrakott gabonával. Ily nagy művi kínálat esetén legkevésbé sem csodálkozhatunk azon, hogy a gabonakereskedők tartózkodának a renes ár megadásától, hanem saját érdekükben lanyha vevőkedvet mutatva azon vannak, hogy a már nagy is alacsony árt tartózkodásukkal még inkább leszorítsák.

Ezen túlnagy kínálat jellemzi legjobban gazda népünk nagy szegénységét, mely szegénységből kifolyólag kénytelen gabonáját nyomomban a cséplés után piacra vinni, hogy az érte jóról vételárból fedezze szükségleteit, de elsősorban kielégítse kitélezőit, megfelelően kötelezettségeinek; egy szóval: enyhítse, kevesbitse terheit ahelyett, hogy elraktározva bevárnák a jobb áralakulásokat.

Rövid kimutatásokban általános képét szándékom adni azon terheknek melyek kisbirtokosainkra ólomsúlyként nehezedenek.

Magyarország területi nagysága 322.304 □ klm. Ezen területből művelés alatt van körülbelül 35 millió kat. hold; ebből szántóföld circa 25 millió kat. hold, melynek majdnem 2/3 része búzával volt bevetve.

Megyéinkben az ercsi- urodalom erre vonatkozó adatait véve alapul, egy-egy kat. hold-

egy héttel küldtem vissza gyűrűjét annak a megáldottot tess huszárhadnagyának, a ki azonban, fájdalom, szép volt mint Apolló, de ostoba mint egy pinceszér.

Kiábráldultam belőle s most olyan egészséges vagyok, mint a makk. Nem vált be ugyan leányálmom, de azért még nem mondom le az álmaimról. Csak az egyenruhák költözete nem fog többé beleszövedni bolondos víziómba. Nos ugy-e elég drámai az én menyasszonykodásom is. De higgyétek el, hogy azóta különben zongorázok s úgy érzem, hogy már sohasem fogok csalódni, mert nagyon egészséges a szívem és szeretem már a mama tanácsait.

Azután szóhoz jutott a kis erdélyi leány.

Szegény mamám meghalt a vaskapu alatt. Ada-Kaléból jöttünk, a csónakon szerencsétlenség ért, neki evezünk egy sziklának, ladikunk felborult, elmerültünk. Engem nem a vőlegényem mentett meg, aki nagyszerű uszó, hanem egy kolozsvári egyetemi hallgató, a ki csak úgy véletlenül szedte fel a török szigeten, s mert pompásan evezett, tehát magunkkal vittünk. A szegény mamát Vercsirovánál fogták ki, azóta apa folytonosan beteg s az idén már állandóan i't lakik Budapesten. Az aranybányákat, grá-va vőlegényemet elűzte, s mert az a bizonyos mentőm nagyon szeret, hát azt mondta, hogy ha az a kolozsvári koldus diák jórávaló embernek ígérkezik, hát akkor nem bánja ha... A ki Blanka nem folytatta tovább, épen ekkor érkezett a csakugyan drámai hangulatu társaságba az a gavallér, a ki tavaly ezer rózsát vesztett fogadásból s aki a serryt hozta.

Hilda eleinte ideges volt, mikor meglátta, de aztán mosolygott a kellemetlen figurának.

nak megművelése 50.74 frt költségbe kerül; megjegyzendő, hogy ezen költségbe csak az egyenes adó van belefoglalva s ha most az átlagos termést 7 mtm. tesszük, meggyőződhetünk arról, hogy a jelenlegi árak mellett egy mtm. buza termelő költsége már majdnem annyi, mint az eladási ár. Vegyük még tekintetbe, hogy a gazda az egyenes adón kívül még vagy 7-8 féle adót fizet a különféle indirekt-, községi-, felekezeti-, megyei-, stb. adók és pótdadók, azonkívül vajmi kevés azon gazdák száma, kik tehermentes birtokkal bírnak s így évi buzaterméséből a terhek és kötelezettségek fedezése alig marad egy fillérje is, sőt birtoka többi jövedelme is nagyrészt arra kell.

Nyomják azonkívül a magyar gazdát még egyéb súlyos és elkerülhetetlen terhek is, mikkel ezuttal behatóbban nem foglalkozhatom, melyek azonban szintén nagyban hozzájárulnak azon sajnos tény előmozdításához, hogy gazdáink alig kicséptel gabonájukat piacra dobni kénytelenek.

Ezek előre-bocájtása után áttértek értékesítés tulajdonképeni czéljára, t. i. mezőgazdasági hanyatlásunk rapid haladásában mily uton és módon volna, ha nem is végleg megszüntethető, de legalább részben megakasztható?

(Folytatása következik.)

UJDONSÁGOK.

— **A Vörösmarty-kör** igazgatója értesíti a kör tagjait, hogy a folyó hó 2-ára hirdetett felolvasó-estély gróf Zichy Jenő akadályoztatása folytán ugyancsak e hó 10-ére halasztatott. A felolvasó ünnepély 6 órakor kezdődik, utána társasvacsora lesz.

— **Az Országos Eötvös-Bizottság**, a mely azt a némes czélt tűzte maga elé, hogy a Tanítók Háza javára diszkiadást rendezzen báró Eötvös József összes munkáiból, serényen dolgozik már azon, hogy a mozgalmat országossá tegye. Néhány nap múlva szétküldi az előfizetési felhívást, illetve az aláírási ívet a művelt Magyarországon minden faktorához, hogy kik a maga körében hivatkozva szerezzen a szép és hazafias eszmének. A bizottság, melynek élén Wlassics Gyula közoktatásiügyi miniszter,

— Hozzon megint kérem sherryt, barátom!

Mondta pedig ezt annyi leleményességgel, hogy a derék hialemler rögtön engedelmessékedett. De azért volt már annyi tapasztalati bölcsessége, hogy a pinczért küldte a poharakkal. Az egész Margitszigeten nem beszéltek egyébről, mint a három gratia regényeiről. Szidták a gyámolatlan mamákat, a kik gyermeiknek rabszolgái voltak inkább, mint barátnői.

De a három gratia s a három modern mama nem törődött a világgal.

Megint koccintottak. Megint nevettek, még Lea is mosolygott. Szomoruan, de csodálatos érdekesen. Majdnem sajnálkozva néztek reá.

Egyszerre csak felkelt s egészen elváltozott hangulattal ezt mondta:

— És most lejárt kötelezettségem, Isten veletek leányok. Ne találkozzunk többet azért, hogy boldogsággal kérkedjünk és csalódással számoljunk. A miben taval nem hittünk, higgyünk az idén: hogy a leány boldogságának sorsára Isten után az anyának van legtöbb befolyása. Mert máttól fogva már azt is elhiszem, hogy sorsunkat nem a Margitszigeten intézik, hanem sokkal felsőbb helyen. Mikor igazán boldogok leszünk, akkor önként is találkozzunk, ha jóbarátok maradunk. Csalódásra legjobb a magány, kiábrándulásra fáj a részvét, s az igazi fájdalomat ne állítsuk ki a világnak. A büszke szenvedés megüli a gunyt.

És a boldogságok megállapításában az anyai tanácsra semmit sem hajtó barátnők elváltak öröm nélkül és már leánykori álmok nélkül.

Kőrösi László.

Jókai Mór és Beöthy Zsolt állanak, megalakulása óta sűrűn kapja az ország minden részéből az érdeklődő leveleket, a mi azt bizonyítja, hogy általános viszhangra talált a mozgalom intentiója. Hisszük is, hogy egyesületeink és intézeteink — nem szólva a tehetősök osztályáról, a mely meg fogja ragadni az alkalmat, hogy a kulturának és az irodalomnak együttes szolgálatot tegyen — lelkes társai lesznek a propagandában az Országos Eötvös-Bizottságnak, a mely a munka kiadásával a magyar tanítók és tanárok sorsán óhajt lendíteni. Minden érdeklődő, a ki előfizetési ivre reflektál és illet véletlenségéből nem kapott, forduljon azért az Országos Eötvös-Bizottság irodájához, Budapest, Szentkirályi-utca 47. szám, mely kész örömmel teljesíti kívánságát.

— **A székesfejvári korcsolyázó-egyesület** f. hó 10-én d. e. 11 órakor tartja meg ez idei rendez közgyűlését a Vörösmarty-kör helyiségében, mely a t. tagokat tisztelettel meghívja az **elnökség**.

— **Adomány.** Dr. Borchert Jenő, székesfejvári ügyvéd, az önkéntes tűzoltó egylet ügyésze, a tűzoltó-egylet részére 10 forintot adományozott.

— **Szökevény-e az 1900-as esztendő?** Nem szökevény. Egyike a legnagyobb időszámítási kivételnek. Ime a magyarázata: Minden negyedik évben a február hónapnak 29 napja van, s az év szökevény; mintán az 1896-os esztendő szökevény volt az 1900-asnak is annak kellene lennie. Hogy még sem az, annak oka a következő. A föld a Nap körül 365 nap 5 óra 48 perc 47 másodperc alatt futja meg pályáját. Erről az időről lehet azt mondani, hogy pontosan 365 és egynegyed nap. Tehát, ha minden negyedik évben hozzáteszünk is az évhez egy egész napot, bizonyos idő múlva odajutunk, hogy késünk. 1852. októberében, a naptár reformálásakor XIII. Gergely pápa elhatározta, hogy ennek a késésnek elkerülésére három 100-as év nem lesz szökevény. Ez a három az 1700, 1800 és 1900-ik év. Már a 2000-ik megint szökevény lesz. E szerint 1896-tól 1904-ig nincs szökevény. A ki tehát február 29-én született, most nyolcz évig vár, a míg megint születésnapja lesz.

— **A Kath. sajtó** érdekében Pozsonyban alakult egy katolikus sajtót támogató egylet, mely működését az egész országra ki fogja terjeszteni. Az egylet czime: „*Katholikus sajtót támogató egylet*“, székhelye Pozsony. Ezen egylet Ő Szeintsége a pápa áldásában is részesült s czélja a katolikus nép körében elterjedt közöny elleni küzdelem. Miután pedig e közönyösség főoka a keresztény ellenes sajtó, mindennek előtt ezen sajtó ellen száll sakra s minden lehető el fog követni, hogy az jóra való, keresztény sajtóval pótolassék, illetve, hogy a keresztény sajtó a nép körében mindinkább elterjedjen. Az egylet reméli, hogy ezt ingyen kiosztandó röpiratok terjesztésével, népgyűlések tartásával stb. fogja elérni, de kéri egyuttal a keresztény sajtót, hogy a sajtó, mint a nép érdekében, hogy ezen egyesületet a lehetőség szerint pártolja. Mellesleg megjegyeztetik, hogy ezen egyesület egy katolikus egylettel sem fog concurrálni, már programjának lényegénél fogva sem, mert ellenkezőleg, a közöny megtörésével igyekszik a népet a már létező és még felállítandó kath. egyesületek számára megnyerni. Egy szóval, nemcsak hogy a meglevő kath. egyesületek érdekében jár el, hanem még újakat is kíván életre hívni.

— **Tűz.** A velencei malaczbanda a múlt szerdán este hat óra tájban András napot köszönteni indult. Midőn éppen legjában reszelték a levegőt a falu egyik köztisztelőben álló Andrásának ablakai alatt, zürzavaros lármá, majd rémes kongatás hangjai vegyültek

a muzsikába. A serdületlen banda nyomban szétszaladt, a falu népe pedig a névnapot tartó Andrásokkal egyetemben **Hajdu** János portája felé sietett, hol egy szalmakazal égett. A tűz úgy keletkezett, hogy az ifjú zenészek a nevezett ház udvarán ezigarettázva vonultak végig s e közben az eldobott tüzes bagóktól gyuladt meg a kazal. A veszedelmes tüzet rövid erőfeszítés után elnyomták, a vigyázatlan fickókat pedig följelentették a székesfejvári kir. törvényszéknél.

— **Nehéz percek.** A vonat ép indulóban volt, mikor legutolsó pillanatban egy fiatal hölgysietve felugrott az egyik II. oszt. kocsiára, melynek ajtaját becsukva kimerülten ült le a bórdívarra. Hála Isten! — mondá mély lélekzettel véve. — Bizony nem is lett volna élvezet még két óra hosszát várakozni a legközelebbi vonatra. Kényelmesen elhelyezkedett s egy elterjedt napilap legutolsó számát kezébe véve csakhamar egészen elmélyedt annak olvasásában.

Mi minden is történik ezen a világon! Borzasztó! Itt az angol-bur háborúról vannak rémes részletek, odább a pestis veszedelme s különféle szerencsétlenségek olvashatók, végre megakad a szeme egy tudósításon, mely gyilkosságról szól. Hozzá még rablőgyilkosság mely vonaton történt! — Lázus gyorsasággal futja át a sorokat, melyek szerint egy második osztályu kocsiában megölték egy nőt: a gyilkos nemcsak pénztárczájától foszta meg áldozatát, hanem függőt is kitépte fülciből; szóval a gyilkosság részletesen le volt írva. A gyilkosnak — mint rendesen — itt is nyoma veszett.

A fiatal leány, bár nem volt félénk, sem ideges, e sorok elolvasása után akaratlanul is aggódva tekintett maga körül.

S íme, kivüle még egy idegen ur is ül a kupében; egy alacsony, szélesváltu férfi sötét szemöldökkel, kínkes émei állandóan ő reá irányozták. Eleinte nem törődött vele, de mikor a férfi továbbra is csak folytonosan őt nézte minden mozdulatát figyelemmel kísérte, olyanforma érzés szállotta meg fiatal utasunkat, mint azt a madarat, mely a gyilkos kigyó szikrázó szemének hatása alatt nem tud mozdulni helyéről. Gyötörő sejtelmek, rettenetes előérzetek szállták meg lélkét. Oh bár csak itt volna már a legközelebbi állomás!

Az idegen ember időről-időre nyugtalanul tekint körül s vonásai egyre komorabbak lesznek; hirtelen felugrik, halálós rémületbe ejtve a fiatal leányt, ki biztosra veszi hogy rablóval, vagy éppen gyilkossal utazik egy kocsiában. Hölgynk segítségért akar kiáltani, de torka, mintha csak bedagadt volna, felmondta a szolgálatot, egy hangot sem tudott adni, meghuzná a vészféket, de nem férhet hozzá, mert előtte áll az a rettenetes idegen: szegényke minden pillanatban várja a gépnek a legközelebbi állomást jelző füttyelést, de — hiába.

A férfi közeledik feléje... Balkezt felöltöjének zsebébe dugja... Valljon mit keres? Bizonyára revolvert vagy tört!... Csakugyaa, mintha megmarkolt volna valamit a zsebében... Halott halványan ugrik föl a leány lökélhéről s eliszonyodva kiáltja: „Mit akar tőlem?“

„Csak nem ijesztettem meg Nagysádat? Ezt igazán nem akartam. De lássa, Nagyság, mindjárt ki kell szállnom s mióta Kegyed felugrott a kupéba állandóan az én — kalapomon ült; ezt szeretném magamhoz venni.“

Képzeldő hölgynk alig tudott zavarában bocsánatot kérni, közben a vonat megérkezett a következő állomásra, hol a férfi kiszállt, megjött utitársa pedig megkönnyebbülten sóhajtott fel másodsor is: Hála Isten!

— **A Newyorki Germania** életbiztosító társaság Világossy Károlyt Székesfejvárról bízta meg vezérigazgatójává, Fejér-, Veszprém- és Tolnamegyék részére.

— **Gyermekek kedvezményes téli gyógykezelése Lipiken.** Az „Önkéntes ápoló, gyámoltó és oktató egylet“ által a lipiki alkalkikus jódforrás mellett létesített, „*Sunatórium Lipik*“ című gyermekgyógyintézetben a téli kúra folyó évi december havában foganathba vétetvén, vagyonatlan tisztviselők, tanítók, katonai és állami alkalmazottak gyermekei s szegénysorsu gyermekek számára általában **több féléjűs** intézeti hely szerveztetett. Szülők vagy gyámok, a kit 12 éven aluli, lues, görvölykór, gyümökár, idült szem-, fül és légszobántalmakban, csúz,

angolkór, vérszegénység s általános testi gyengeségekben szenvedő s rendes orvosi vagy kórházi kezeléssel gyökeresen nem gyógyítható gyermekeik illetve gyámoltjaik számára a *földjás* intézeti hely kedvezményét vagy az intézeti gondozást igénybe öhajják venni, fölkérnek, hogy ebbeli ajánlataikkal vagy Dr. Radó Lipót főorvoshoz (Budapest, IX. Csillag-utca 10.) vagy pedig Dr. Breitweize Heneik főorvoshoz (Lipik, Pozsega megye) fordulni sziveskedjenek, a kik prospektussal szolgálnak. A gyermekek az előjegyzés sorrendje szerint hivattnak be s utazásuk alkalmával kísérőjükkel együtt a földjás utazás kedvezményét vasuton és gőzhajon igénybe vehetik. A lipiki jódos héforrás (64 $^{\circ}$ C) köztudomás szerint Európa egyedüli jódos hévize ennek belső és külső együttes alkalmazása, a hosszadalmas tengerparti fürdőkurát gyors és radikális gyógyeredménye által fölöslegessé teszi s ezért kívánatos hogy a bajnak már első tünetei alkalmával igénybevételesek. Ha a társadalom adományok és alapítványok által ezt lehetővé teszi, *ingyenes* helyek is kerülnek adományszó alá; most ily helyek nincsenek. Előzetes bejelentés és behívás nélkül gyermekek fel nem vétetnek.

— **Belák István** hírneves kávé raktára (Budapest, Rottenbiller-utca 4.) örösiálag megnagyobbított. A legjobb minőségű *Kávé és tea* fajokat a következő bámulatos olcsó áron küldi után vétellel vagy az összeg előleges beküldése után franko, teljesen költségmentesen: 3 kg. Cubakávé 4.50 frt., 3 kg. Mocca kávé 4.50 frt., 3 kg. Jáva kávé 4.50 frt., 3 kg. Gyöngy kávé 4.80 frt., 1/4 kg. Császár keverék tea 1 frt 50 kr., 1/4 kg. Karaván tea 1.40 frt., Törmelék tea 90 kr.

— **Halál a szemétdombon.** Medve József szent-ágotai lakos 10 esztendő János nevű fia még a múlt héten eltűnt hazulról s azóta teljesen nyoma veszett. A napokban végre megtalálták a fiu holttestét a szent-ágotai gazdaság telkén, egy félreeső szemétdombon. A szegény fiu már évek óta epileptikus rohamokban szenvedett, s mint a megejtett orvosi vizsgálat kiderítette, valószínűleg egy ilyen rohamában esett el a szemétdombon, hol arczára bukkott és megfulladt, mielőtt öntudatát visszanyerte volna.

— **Figyelmeztetés.** F. hó 13-án és 14-én lesz már az osztálysorsjáték második húzása. A kinek még nincs sorsjegye, legjobban ajánljuk, hogy előzékenységéről és pontosságáról országzszerre ismert *Bánó Gyula* bankházánál (Budapest, VII. Erzsébet-körút 14.) rendelje meg. Egész sorsjegy 16 frt, fél 8 frt, negyed 4 frt, nyolezad 2 frt. A legszebb karácsonyi vagy újévi ajándék egy fonyeremény, tehát nyujtsd mindenki kezét a szerencsének.

— **Végtárgyalások.** A székesfejérvári kir. törvényszéknél 1899. évi december hóban a következő bűnügyi végtárgyalások tartatnak meg: 2-án Lepsényi Pál rágalm. vétsége, Móza János és társa rágalm. vétsége, Langraf Imre súlyos testi sért. bűnt., Dervarits Sándor lopás bűnt. 5-én Kalmár Sándor és társai okirat hamis. bűnt., Rozs Mária és társai orgazd. bűnt., Hollósi János és társa lopás bűnt., Lits György emberölés véts. 6-án Kis Lengyel János lopás bűnt., Fekete József lopás bűnt., Szelepcsényi Egyed Lajos lopás véts. stb., Német, Ferenc és társai súlyos testi sértés bűnt. 9-én Klimsa Arthur megvesztegetés véts. Miklós Ferencz lopás bűnt., Fülöp János hamis vád véts. 12-én Szabó János hat. ell. erősz. bűnt., Bodó Istvánné rágalm. bűnt., Arany József lopás bűnt. Gindl Udón család büntetto. 13-án Varjas József és társa lopás bűnt., Macher János és társai súlyos testi sért. véts. 19-én Czeiner Pál és társa rablás bűnt., Ifj. Nagy József súlyos testi sért. bűnt., Ifj. Walper József az 1894: XXXI. t.-cz. 121. §-bani véts.

20-án Margit János és társai rágalm. véts., Pintér István és társai magzat elh. 23-án Antal József hatóság ell. erősz. bűnt., Brand János és társai súlyos testi sért. bűnt. 30-án Szabó József kétrend. lopás bűnt. véts.

— **Aki fényesen szereti cipőjét, az vegyen a világhírű Fernalend-téle fénymázból (suvisz) mely a bőrnek pompás fényt ad, a bőrt, puhává és tartóssá teszi.** Ezen kitűnő fénymáz allandóan friss minőségben kapható 2, 3, 5 és 10 krajczáros dobozokban *Langraf Gábor és Fia Bőr- és Cipészeti cékek* nagykereskedésében *Jókai-utca 8.* Ugyisintén színes bőrcipők, lackbőr, kesztyűbőr *Schwezeaux-cipőkhöz* szükséges *lakkok és krémek* továbbá *Galoschnihoz* való *appretura a legkitűnőbb minőségben* raktáron tartatnak. — *A legkitűnőbb orosz bőrkencs, mely a bőrt puhává és vízzmentessé teszi.* 1 kilós bádogdobozban 70 kr., 1 kilós fadobozban 60 kr., ugyisintén 3. 5 és 15 kros dobozokban. — *A leghíresebb bőr-fénymáz (lakk), mely fekete lábbelők, lószerszámok és kocsitökhöz különösen ajánlatos,* továbbá *patakenés, nyeregzsappan bőrappretura a legjutányosabb áron.* — *A legjobb 90 fokos denaturált spiritusz 1 liter 23 kr.* — Vidékre naponta postai szétküldés.

Színház.

Nov. 30.

Eleven ördög. Ez estére a „Férj vadászni jár” című bohózat volt hirdetve, azonban úgy látszik még nem tudtak elkészülni vele s így e helyett Konti dallamos operettjét élvezte a közepes számú közönség, igen sikerült előadásban. *Szalózi Irén* kedves kis ördög volt, bár némi fáradság látszott rajta, a mi nem is csoda, ha megondoljuk, mennyire kihasználják ezt a kitűnő színbrettet. Ezuttal ismét kapott egy csinos virágkosarat valamelyik lelkesebb tisztelőjétől. *Réti Lina* (Marinna) bebizonyította, hogy játszani is tud, ha el nem rontják a kedvét. Az igazsághoz híven konstatálni tartozunk, hogy Herczeg Hugó barátunk, a legeltogulatlanabb amatőr-kritikus is kiváló elismeréssel szőp hangu primadonnánk mai alakításáról. De a közönség is felette hálás volt iránta. A sok ujrázás, taps kihívás és éljen már nem is a közönséges tetszés nyilvánítása volt. hanem valóságos tüntetés, mely mindig megismétlődik, valahányszor neki való szerepben látjuk ezt a kis örök mosolygó pacsirtát. Hja, a publikum itél. *Szalóci* (Desperieres) elementáris derültség között ezítálta a klasszikus — italokat. *Barcs Aranka* (Hermine), *Breznai Anna* (hercegné) *Borsitski Ilona* (Veronika) *Kovács* (Tiboul) *Szepesi* (Pomponius) és a többiek szintén jelentékenyen hozzájárultak az előadás sikeréhez.

Dec. 1.

Görög rabszolga. Zónaelőadás. Hallatlanul telt, mondhatnók tulzufolt ház, tapsnak, ujrázásnak, kihívásnak se vége se hossza. *Szalóci* megmutatta, hogy csak azért se fáradt; másodikk felvonásbeli tánczát az ujra meg ujra kitört viharos követelésre kétszer megismételte csodálatos tűzzel és szilajsággal. De hát éppen így tetszett a farsangi jókedvre hangolódott publikumnak. Természetes, hogy a virágkosár most sem maradt el. *Réti Lina* pompásan énekelt és kedvesen játszott, de kitett magáért *Szentmiklósi* is, kinek a rabkenyér ellen panaszkodó dalát, melyet ma legszebben énekelt, szintén meg kellett ismételnie. A mai est sikere,

nevezetesen a külső siker, méltán gondolkozba ejti Szalóci. Bizony, ha mit nem tekintene, állandóan megtartaná a zónát, a mi ilyen siker mellett mindenestre többet ér, mint a rendes előadásoknál reá-lese kongó nézőtér.

Műsor.

Szombat: Aranykakas (először).
Vasárnap: d. u. Gésák.
Este: Aranykakas.
Hétfő: Czigányszeretlem.
Kedd: Szulamit.
Szerda: Férj vadászni jár (először).
Csütörtök: Aranykakas.
Péntek: d. u. Hőfehérke.
Este: Szulamit.

KÜLÖNFÉLÉK.

A szultán vagyona. Egy angol hetilap adatok közül a szultán vagyonáról. Abdul Hamid, a ki most ül a török trónon, nemrég a nagy dehisztben levő török államkassza javára elengedett 500.000 fontot civilisztijából, mely összesen 927.172 fontot tesz ki évenként. 505.077 fontot fizet ki a császári hercegeknek és hercegnőknek. Az a nagy vagyon azonban, a melyet a jelenlegi szultán fölhalmazott, nem a tulajdonképeni civilisztából ered, hanem azoknak a pászágoknak, erdőeknek és földbirtokoknak jövedelméből, melyek a korona tulajdonát képezik és az ugynevezett civilista-miniszter kezelése alá tartozik. Ez a miniszter közvetlen a szultán hivatalkája.

Hosszu ideig a koronajavak inkább terhet, mint jövedelmi forrást képeztek. Még Abdul Hamid kormányzásának első éveiben is alig fedezték a kezelési költségeket, de mindez megváltozott, a mikor a kiváló pénz-kapacitás és élelmes örmény, Agosz pasa lett a szultán minisztere. Agosz megjavította az igazgatást és odavitte a dolgot, hogy a korona javak most 500.000 font évi jövedelmet hoznak a padisván. Agosz halála után a szultán egy másik örményt Mihát pasit, nevezte ki s ez ép oly bázsádomnai munkát, mint előde. A civilista jövedelmét képezik azok a díjak is, melyeket nagy tiszalokat bíró orvos konvessziókért fizetnek. Ezekből a jövedelméből Abdul Hamid lassankint 10—12 millió fontot tett félre, de ebből a nagy vagyonból csak 20,000 font van a konstantinápolyi bankokban elhelyezve. Öt millió fontot a szultán vagyonából hosszabb ideig az angol bankok kezelték, de a mikor feszült lett a viszony Anglia és Törökország között, három milliót a szultán ebből a pénzből kivett és elküldött Amerikába, hol már régebben két milliót helyezett el. A vagyon igen tekintéles részét francia és német bankházak kezelik, más része pedig francia kötvényekbe van befektetve.

Hatás. *Ifjú poéta:* Ma megénekelttem a holdat.

Kritikus: Látszik, hiszen fogy is már.

Az amerikai Montekarló. Sokat beszélnek arról, hogy Montekarlóban milyen nagyban játszanak, de van Amerikába egy pár játéksbarlang, hol a játék még sokkal nagyobb dimenziókban folyik. Virginia cityben és Nevadában a hetvenes évek elején huszonnégy óra alatt nagyobb összegeket nyertek és vesztek, mint Montekarlóban egy egész hónap alatt. A híres Comstock-bányák, melyek John Mackayt, James Fairt és James Floodot tették milliommosokká, naponta körülbelül százezer forint tiszta jövedelmet szolgáltatnak és olyan emberek kik, egykor alig tudtak hetenkint egy pár dollár napi számot megkesesni, ezeknek a bányáknak jövedelméből palotákat építene, és évenként több százezer forintot tesznek félre. Nem csoda, ha az ilyen könnyen szerzett pénz ép oly

IRODALOM.

könnyen eljárszák és sokan egy éjén át olyan vagyont vesztettek, melyből egész életükön át gond nélkül élhettek volna. Virginia cityben nagyon sok játékbárlang volt és ezek közül nem egy fejedelmi fényvel berendezve. Kivül a legegyszerűbb falazat, belül azonban márvány és onix, ezüstbe foglalt tükrök, aranyozott edények és pompás kristály, aranszegélyű ivópoharak. Folyt a pezsgő és a játéktérmekek tulajdonosai évente 50–60 ezer forintot költöttek arra, hogy vendégeiket a nemes nodul megvendégelhessék. A mikor a sutherlandi herceg Virginia cityt meglátogatta, egy estén 500 üveg pezsgőt oztottak ki. Egy régi aranyásó beszéli, hogy ő látott durva munkásokat, akik ezeket erő arannyal állítottak be és azt egy féléra alatt elvesztve, vígan fűtőrésszé távoztak, mintha csak egynehány fillérről lett volna szó. Játsoztak előkelő emberek is. Legkedveltebb játék volt a poker, hol a téték száz és ötszáz forint között váltakoztak. Egy hivatalnok egy óra alatt huszonezer forintot nyert. A tizezer forintnál kisebb nyeremenek napirenden voltak. Sharen szenátor egy éjszakán közel százezer forintot nyert.

Ünzés. *Vendég* (a másik vendéghez, a ki majdnem az egész tortát kiveszi a tából): En is szeretem ám a tortát.

Asztaltárs: De nem úgy, mint én.

§ Szegény gazdagok. Az amerikai milliommok mellett, a kik csak úgy dobálóznak a legnagyobb bankjegyekkel, ha az élet gyönyörűségeinek szaporításáról, vagy valami szeszélyük kielégítéséről van szó, van az amerikai Krózusoknak egy kevésbé ismert, de sokkal érdekesebb típusa, a szegény gazdagok, a kik megvonnak maguktól mindent, hogy még több pénzt gyűjthesseken. Russel Sage a rémgazdag vasutkirály sohasem hord drágább nyakkendőt, 17 centesnél, Hatti Green asszony pedig, a kinek legalább is 10 millió dollárja van mindig kartonruhában jár. De vannak ezeknél az oceánokon túl még kopottabb nábobok is. A legeredetibb alakok ebből a fajtából a délnyugati államokban, Arizonában és New-Mexikóban élnek. Ott vannak azok a dusgazdag baromtenyésztők és bányavállalkozók, a kiket majd fölvet a pénz és a mellett a lehető legszerényebben élnek. Ilyenek Warrers Benjamin a gypjumilliomos, a kinek az évi jövedelme testvérek közt még 50.000 dollárt, de ebből alig 400 dollárt fordít a saját szükségleteire. A világ örömeiről ez a Krózus mit sem tud, nyomorult kis viskó n lakik és ha uton van, a legszegényebb szállásokat keresi föl. Egyszer Santa Fében, hol fél millió dollárt vett föl, nem akart 75 centet egy hálószozárt fizetni, hanem inkább az istállóba fektült le. Arizona leggazdagabb embere, James A. Robinson, harmincz év óta egy rongyos kis faluból, nyomorúságos ályogházban él, újsg vagy könyv sohasem fordul meg a háznál, mert az pénzbe kerül és kilencz gyermeke közül egy sem tud írni olvasni. Egész butorozata ennek a szarvasmarha-királynak egy pár indiánok által durván összetakolt asztalból és székből áll. Mindig ingben és bőrnadrágban jár és csak ha előkelő vendéget vár, kapja magára kopott kabátját, melyet ez-élt vett. Pat Driskoll, a legjevedelmesebb arizonai arany- és ezüst bányák tulajdonosa, egy hatvan éves vén írt, egyedül él egy nyomorúságos kis faházban és maga főzi ebédjét, hogy a háztartás sokba ne kerüljön. Ez a takarékoság vitte rá arra is, hogy agglegény maradt. A vén Pat szenvedélyes játékos, de őt centnél többet egy kártyára föl nem tesz és ha egy-kétszer veszít, a fősvénység legyőzi játékszenvedélyét és a játékot abbahagyja. Erődes alak egy másik arizonai »marha-király», William Tods, akinek az anyja indián nő volt, az apjának pedig soha senki hírét nem hallotta. Irni olvasni nem tud a dusgazdag William az össeadashoz és a kivonáshoz sem ért, de annál jobban a vagyonszerzéshez. Tizenöt év előtt 10 dollárja se volt, ma 12 millióra becsülik értékét marháinak és legelőinek. De nincs az a nehézség unka, a mitől visszariadna, egész családjával egy faházban él és úgy dolgoznak egész nap, mint a legszegényebb parasztok. A mult évben Tods a vizit-szobáját papiros szőnyegekkel ragasztotta be és az emberek annyira elbámultak ezen a fényűzésen, hogy a környéken fél évig egyébről se beszéltek.

Alapos ok. *Főnök:* Kovács ur! a legnagyobb sajnálatomra el kell önt bocsájtanom.

Kovács: De hát miért? Hiszen nem tettem én semmit.

Főnök: Ép azért mert nem tett semmit.

A közelgő karácsonyi és újévi ünnepekre igen alkalmas ajándéktárgyak a következők: A P. Didon-Kiss-féle „*Jesus Krisztus*” című nagy folió alaku diszmu. Remek tartalmu, gyönyörű illusztrációi (45 autotipia és főkép 20 rézmetszet), sokszínű atlasz-elyem és bőrkötése, valamint tökéletes nyomdai kiállítása páratlanul teszik a magyar könyvpiacra. A mű roppant költségeit csak számos megrendelő fődözn. Ára 45 forint. Etiam erga sacra 100. A művet a meyrndelésre mindjárt megküldi, a sacrumokat pedig másfél év alatt tetszés szerint beosztva jelöli a kiadó. — *Énekeljétek az Urnak.* Imádságos és énekes könyv a serdülő katolikus ifjúság számára. Imádságos részét Dr. Kis János, énekes részét pedig Kersch Ferencz, esztergomi székes-egyházi karnagy szerkesztették. Az énekes rész a legszebb templomi énekeket tartalmazza, négyoszólmu és az ifjúság hangbéli fejlettségéhez alkalmazott új hangjegyzéssel. Papírja igen finom, nyomása tiszta és világos. Terjedelme 30 1/2 iv, (488 oldal) melyből 1/2 (120 oldal) az imádságos részre esik. A könyvet négy autotipia ékesíti. Budapest, 1898. Ára fűtve 1 frt 20 kr., igen finom és erős egész vászon kötésben, piros metszéssel 1 frt. 50 kr., igen finom és erős egész bőrkötésben, piros metszéssel 2 frt 50 kr. A bőrkötés kiválóan szép és erős. Sacerdotibus etiam erga sacra. *Katolikus Agozatos Hittan.* Latin nyelvű irta: dr. Katschthaler Janos. Többek közreműködésével magyarra fordított: dr. Kiss János. Nagy 8-rét Igen finom papír, szép kiállítás, 6 nagy kötet. Az egész mű fűtve 19 frt 20 kr., kötve 25 frt 20 kr., még diszebb és aranymentésű kötésben 32 frt 40 kr. Etiam erga sacra. Mindez megrendelhető dr. Kiss János egyetemi tanárnál Budapest, Rotenbiller-utca 5/a.

A legolcsóbb Petőfi-kiadás. Az Atheneum, mely már annyiszor megmutatta, hogy szeretettel és lelkesedéssel szolgálja a magyar nemzeti irodalom ügyét, most ismét olyan kiadvánnyal lép a közönség elé, melyről csak a legnagyobb elismerés hangján szólhatunk. Petőfi Sándornak összes költeményét adta ki — egy koronás, csinos borítékú vaskos kötetben. Nem tulozunk, ha azt mondjuk, hogy ez a t. ny valóságos irodalmi esemény, a melynek jelentősége sokkal nagyobb, mint száz más szennázciót keltő aktualitás. Mert ugyszólván ezek és ezek öhajítását valóítja meg, ezeket, kik nem tudnak nagyobb anyagi áldozatokat hozni az irodalomért és ezeket, kiknek hő vágyuk volt, hogy a magyar nemzet legnagyobb költője otthon legyen minden magyar ember házában, hogy halhatatlan művei a legszegényebb kunyhóknak is ott fekdüjjenek. És ime az Atheneum, mely már eddig is olyan nagy érdemeket szerzett magának Petőfi-kiadásaival, megvalósította ezt az álmot. Hozzáférhetővé teszi Petőfié, az emberi szív minden érzését, visszatükröző énekeit mindenek számára, lehetővé teszi, hogy a legszegényebb is reményt, vigaszt merítsen belőlük, hogy lelkesedjék rajtok és gyönyörködjék bennük. Ugy érezzük, hogy Petőfi halhatatlan szelleme velünk örül, mert ez a kiadás vágyai szerint való lehet. Így akarhatott ő a nemzet, a nép egyetemessége elé lépni. Egyszerű köntösben, mindenki számára hozzáférhetően. Az egész nemzetet szerető szívéhez álelte, érezhesse hát mindenki dobogását. Valóban az Atheneum nem adhatott volna szebb ajándékot a magyar népnek a közelgő ünnepekre, mint ezt a kötetet. Ajándéknak nevezhetjük szándékosan, mert mi egyéb egy 800 oldalas kötet, melynek ára egy korona? És meg vágyunk győződné, hogy a magyar közönség öröme ezuttal tetben fog megnyilvánulni, hogy ez a kötet gyorsan meg fogja tenni hódító körútját az országban s valóban azzá lesz, a minek lennie kell, valamennyiünknek könyve, mely hazaszeretetünket, a jövőbe vetett hitünket erősíti, fájdalmainkat enyhíti és a belőle kiáradó öröksépgyermekkel, mélységes érzésekkel nemesítőn, tisztítóan hat ifjak és öregek lelkére egyaránt!

Új zeneművek. Egy jókora paksamétát hozott nekünk a mai posta: a legújabb zeneművek egész halmazát, a melyek ismét csak a Rózsavölgyi czég ismert agilitását a magyar szerzemények kiadása körül való fáradhatatlan buzgalmat dicsérik. Nagy öröme a magyar népdalt kedvelő közönségünknek, elég jelt adott magáról hosszabb hallgatás után Lengyel Miska is, a derek Lengyel Miska, a ki már olyan számtalan szép dallal, szívet, lelket gyönyörkötető nótával ajándékozta meg a magyar népdalirodalmat. A zseniális muzsikussal ezuttal őt dallal lép közönségünk elé. Kettőt a magyar dalok és népdalok anthológiájában közli a Rózsavölgyi czég, czímük: „Az én kedves rózsám” és „Ninosen hideg mégis befagyott” — a másik harmat pedig külön füzetben kaptuk: „Lengyel Miska 3 legújabb eredeti magyar dala” czim alatt. Törül metszett, hamisítatlan zamatu magyar nóták ezek egytől-egyig a különös dicsérettel emeljük ki azok sorában Szántó Ferencz szövegére irta czigányndótát: „Hull a zápor dereg és ég” minthogy ez van leginkább predestinálva arra, hogy gyors népszerűsége tegyen szert. Ne busuljatok czigányaink, lesz most a farsangra nótá elég. *Kontor Elek*, a jeles zenepedagógus két füzetet szerepel a zenei újdonságok sorában. „Idill”-je, melyet a tehetséges szerző Szávay Gyula hangulatteljes versére írt, érzéssel tett költői gondolatokban bővelkedő énekarab. Bátran ajánljuk azt mindenki figyelmébe, mert hálás repertórium darabot nyerne benne a dalt kedvelők. A kik a magasztos és nemesebb fajtájú egyházi dalokat kedvelik hálás elismeréssel fogadják a *Kontor Elek* „Mária dalai”-t, ezt az érdekes dalsorozatát, a melyeknek nagy része a Rudnyánszky Gyula gyönyörű szövegeire készült. A most megjelent ctyklus öt dalt tartalmaz, mindmennyi hálásoknak kínálkozik az Isten házában khorusán. A dalok orgona, vagy harmonium kísérettel vannak ellátva, de ez a kíséret zongorán is játszható. A dalfüzetet *Schlauch* bitoros püspököknek ajánlotta a szerző, a ki eme legújabb műveinél is bizonyítékát adta invencziójának és tudásának. — A zongorázóknak is meg van a maguk külön meglepetésük. *Poldini Ede*, vagy amint a czimlap mondja: Lin-di-Po a szellemes és ötletekben utóérhetetlen zenei causeur-unk „libelots japanais” gyűjtőczim alatt gyönyörű zongoradarabokat írt s a Rózsavölgyi czég csak okosan cselekedett, amikor ezeket közközre bocsátotta. A japáni jellegű muzsikát *Sullivan* és *Sidney Jones* révén már rég megszerezte a művelt zenevilág. Hiszük, hogy a Poldini bájos és ötletes zongoradarabjaitól sem fogja rokonszenvét megvonni a közönség. Minthogy az hálás és élvezetes pécéket nyer bennünk. A rendkívüli izléssel kiállított 6 színes czimlappal és rajzokkal diszitett hangjegy füzet öt apró darabkából áll, a melyeknek mindegyike dallamosságával s jellemző zenéjével egyaránt képes érdeklődést kelteni. Melegen ajánljuk a zongorázók figyelmébe. Ára: 4 korona.

A Katolikus Hírvédelmi Folyóirat november havi száma a következő gazdag tartalommal jelent meg: Milyen legyen autonómiánk? — Vajdaságok (Néhány észrevétel). — A keresztény szocializmus alapjai. — Megtértek csarnoka. — Külföldi Szemle. — Protestáns Szemle. — Krónikás. — Irodalom. — Vegyesek. Igazság és szeretet. (Regény.) Szives pártolásra ajánljuk a tartalmas havi folyóiratot. Megrendelhető már most évi 4 frtért. Czím: T. Pelikán Kr. szerk. kiadó, Budapest, VII., Csömöri-ut 32.

Gabonaárak.

— 1899. december 2. —

Buza	7-20-7-40.
Rozs	5-60-5-80.
Árpa	5-50-5-90.
Zab	5-50-5-70.
Kukoricza	4-50 —

Felelős szerkesztő: *Chay Antal*.

Vasuti menetrend.

Érvényes 1899 október 1-től.

Budapest	Székesfejervár	N.-Kanisza
indul	érkezik	indul
Szem. v. 6.50 reg.	9.01 d. e.	9.26 d. e.
Gyors v. 8.00 reg.	9.16 d. e.	9.21 d. e.
Szem. v. 1.30 d. u.	3.35 d. u.	3.45 d. u.
Szem. v. 4.25 d. u.	6.22 este	6.32 este
Gyors v. 8.00 este	9.17 este	9.22 este
Szem. v. 9.25 este	11.33 este	11.43 este

N.-Kanisza	Székesfejervár	Budapest
indul	érkezik	indul
Szem. v. 12.15 éjjel	4.16 reg.	4.24 reg.
Gyors v. 5.47 reg.	8.27 reg.	8.35 reg.
Szem. v.	7.05 reg.	8.58 reg.
Szem. v. 9.30 d. e.	2.03 d. u.	2.35 d. u.
Szem. v. 2.00 d. u.	6.13 d. u.	6.23 este
Gyors v. 5.03 este	7.48 este	7.58 este

Székesfejervár	Veszprém	Veszprém	Székesfejervár
indul	érkezik	indul	érkezik
Sz. v. 9.31 d. e.	10.45 d. e.	V. v. 5.23 reg.	6.49 reg.
V. v. 1.00 d. u.	2.33 d. u.	Sz. v. 7.07 reg.	8.22 reg.
V. v. 9.27 este	11.00 éjjel	Sz. v. 4.52 d. u.	6.03 este

Székesfejervár	Adony-Szabolcs	Paks
indul	érkezik	érkezik
V. v. 8.40 reg.	9.54 reg.	2.33 d. u.
V. v. 3.50 d. u.	5.17 d. u.	9.33 este

Paks	Adony-Szabolcs	Székesfejervár
indul	érkezik	érkezik
V. v. 2.00 éjjel	6.23 reg.	7.40 reg.
V. v. 1.29 d. u.	6.06 este	7.25 este

Székesfejervár	Bicske
indul	érkezik
V. v. 9.30 reg.	12.31 d. u.
V. v. 2.10 d. u.	4.53 d. u.

Bicske	Székesfejervár
indul	érkezik
V. v. 5.35 reg.	8.10 reg.
V. v. 6.30 este	9.12 este

Székesfejervár	Sárbogárd
indul	érkezik
V. v. 9.22 reg.	10.56 d. e.
V. v. 2.50 d. u.	4.30 d. u.

Sárbogárd	Székesfejervár
indul	érkezik
V. v. 6.10 reg.	7.55 reg.
V. v. 12.15 délben	1.55 d. u.

Komárom	Székesfejervár
indul	érkezik
Szem. v. 4.07 reg.	6.54 reg.
Szem. v. 12.14 d. u.	2.27 d. u.
Vegy. v. 6.20 este	11.09 éjjel

Székesfejervár	Komárom
indul	érkezik
Szem. v. 6.15 reg.	8.40 reg.
Vegy. v. 10.00 d. e.	2.50 d. u.
Szem. v. 9.32 este	12.32 éjjel

Hirdetéseket

a „FEJERMEGYEI NAPLO” részére
jutányos árért vess fel a kiadóhivatal

(Szammer Imre könyvnyomda.)

1899. V. II. 425/4 sz.

Árverési hirdetmény.

Alólirt bir. végrehajtó ezennel köz-
hírré teszi, hogy Csizmadia István javára
— Csizmadia János ellen 800 frt és jár.
biztosítására lefoglalt mint egy 30 akó
bornak előleges elvvezetése elrendeltetvén,
annak a helyszínén Csizmadia Jánosnak a
Demkőhegyen levő szállójába leendő meg-
tartására határidőül 1899. évi december
hó 5-ik napjának d. e. 9. órája kitűzetett,
mely alkalommal a jelzett borok szükség
esetén a becsáron alól is a legtöbbet igé-
rőnek készpénz fietés mellett el fognak
adatni.

Kelt Sz-Fehérvárott, 1899. decz. 1-én.

Havas Sándor,

253. 1-1.

kir. bir. végrehajtó.
Budai-ut 17 sz. a.

Newyorki Germania

— életbiztosító társaság. —

Európai osztály:

BERLIN, Leipzigerplatz 12.

(A társaság saját házában)

Nem kölcsönös. Részvényeseknek korlátolt
osztalék 120.000 korona.1896. végén érvényben levő biztosítások 355 millió
kor., 1896. végén tényleges vagyon 111 millió kor.,
1896. végén tiszta fölösleg a biztosítottak javára
7 1/2 millió kor.Ingyen háború-biztosítás. A biztosított az osztalékot
évenként felveheti. Évenként csökkenő díjfizetés.

Magyarországi vezérképviselőség:

BUDAPEST, V. ker., Váci-körút 16 szám.

Igazgató. KÁLLAY GYULA.

282. 2-1.

A közeledő téli evadra aján-
lom az első rendű

tatai

darabos szentet

szobafűtésre,

legjutányosabb árban,

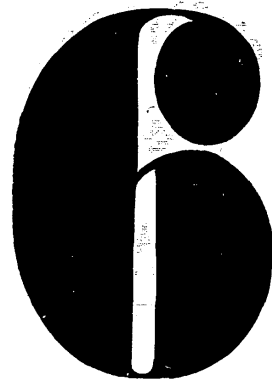
helyben fuvar- vagy waggonszámba,
vagy bármely állomásra szállítva.

WEISZ JÓZSEF,

a tatai közénbányák fejérmegyei kép-
viselője.

265. —9.

Székesfejervár. Sas-utca 5. sz.

huzásra érvényes jótékonycélú —
sorsjáték a budapesti poliklinikai
egyesület kórháza javára — sorsjegy
ára csak

1 korona.

Főnyeremény

100,000

korona ért.

5 nyeremény a 20.000 kor. stb. ért.

Kivánatra 100/1000-ossal részletekben kifizetetik.

Első huzás

visszavonhatatlanul

már január hó 4-én.

Megrendeléseket pontosan teljesít

Bartos Gyula Székesfejervár.

Nagy jótékonyági sorsjáték
kezelőségea Budapesti Poliklinikai Egyesület kór-
háza javára

Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 1. sz.

279. 15-5.

SCHUBERT és SCHLESINGER

SZÉKESFEJÉRVÁROTT

Dunántul legnagyobb divatáruháza!!

!! Nagy karácsonyi vásár! Occassió eladás!!

Megnyitás: már november hó 20-án.

Tartam: december hó 31-ig.

Rendkívül kedvező alkalom nemcsak karácsonyi és újévi ajándéktárgyak, beszerzésére, de hölgyközönségünk **várva várt** alkalma, hogy szükségletüket **egész évre** fedezhessék; mert **elismert tény**, hogy karácsonyi vásárunk árai **meglepően olcsók** és nemcsak saison cikkeket tartalmaz, hanem hozzátartoznak **a nyári idénnyel visszamaradt** összes cikkek is.

OCCASSIÓ-ÁRAK:

Kamgarn szövet dupla széles legszebb sima és mintázott kivitelben . . . mtr. 26 kr.	Sensációs olcsóság!! Francia delaine néhány 100 legdivatosabb mintában . . . mtr. 38-40-42 kr.	Flanell portörölő legjobb puha minőségben . . . . . drb. 08 kr.
Divatkelme dupla széles fekete és színes kivitelben . . . . . mtr. 32 kr.	Mosó tennis flanell nagy választékban méter . . . . . 18 kr.	1 vég creasz vászon minden fehérneműre alkalmas . . . . . 4.50 kr.
Női posztó, dupla széles, nagy választékban . . . . . mtr. 35 kr.	Tourista flanell, kiválóan alkalmas blousokra és házi ruhákra . . . mtr. 28 kr.	Széles creas vászon 1 teljes vég legjobb minőség, alkalmas különösen női ingekre . . . . . 5.75 kr.
Női posztó 120 czm. széles kitűnő minőség . . . . . mtr. 45 kr.	Francia mosó kelme óriási választékban . . . . . 18-20-22 kr.	1 vég valódi Schroll chiffon felényire leszállított árban . . . . . 5.25 kr.
Női posztó 130 czm. széles costüm ruhákra is igen alkalmas . . . mtr. 68 kr.	Mosó barchet, egész szép mintákban, kitűnő mosó . . . . . mtr. 20 kr.	Vászon damaszk ebédlő készlet, igen jó minőség, 6 személyre . . . . . 3.25 kr.
Francia flanell és kazán, dupla széles, legjobb blouskelme . . . . . mtr. 55 kr.	Francia barchet, 80 cztm. széles, különleges mintákban . . . . . mtr. 26 kr.	Nagy vászon lepedők, szélessége varrás nélkül 156 cztm. . . . . drb. 1.45 kr.
Tiszta gyapju baige kelme dupla széles szürke és drapp . . . . . mtr. 22 kr.	Mosó flanell blousok, minden nagyságban 1.25	Batiszt zsebkendők hölgyek és urak részére gyönyörű mintázatban tet. 1.95 kr.
Angol costüm kelme 130 cm., legdivatosabb színekben . . . . . mtr. 85 kr.	Silek selyemblous, elragadó szép színekben, minden nagyságban . . . . . 2.25 kr.	Francia ajour zsebkendő kettős és három ajourban . . . . . 2.25-2.85 kr.
Különleges (exclusio) kelmék, melyekből csak egyes toillettek vannak méter ár . . . . . 1.20-1.40-1.60 kr.	Női posztó és bélelt clott alsó szoknyák . . . . . 2.80-3.60 kr.	1 vég irlandi vászon széles elismert jó gyártmány . . . . . 7.25 kr.

Meglepően olcsó! Színes pongis selymek tönkretehetetlen jó minőségben mtr. 58 kr.

Színes fekete barsony . mtr. 58 kr.	Selyem maradékok minden árban!	Körköpeny . . . . . 11.— kr.
Divatos selymek 55 krtól feljebb.	Téli kabát jó béléssel . . 5.50 kr.	1 vég rumburgi vászon . 18.— kr.
Fekete brocat selyem nagy választékban . . . . . 1.05 kr.	Téli kabát selyem béléssel 6.50 kr.	1 vég rumb. lepedő vászon 16.50 kr.
	Szőrmegallér . . . . . 6.75 kr.	1 vég hollandi vászon . . 5.75 kr.

Mintákat vidékre bérmentve küldünk!!

178. 6-3.

SCHUBERT és SCHLESINGER divatáruháza,
Székesfejérvárott.

Nyomatott Számmal Imrénél, Székesfejérvárott!